

Civilutskottets betänkande

1982/83:24

om anslag till lokala skattemyndigheterna och kronofogdemyndigheterna m. m. (prop. 1982/83:100 bil. 9)

1 Propositionen

Regeringen har i proposition 1982/83:100 bilaga 9 (finansdepartementet) (s. 18–62) föreslagit riksdagen att för budgetåret 1983/84 under sjunde huvudtiteln anvisa

1. till Lokala skattemyndigheterna ett förslagsanslag av 704 382 000 kr.,
2. till Kronofogdemyndigheterna ett förslagsanslag av 500 208 000 kr.

2 Motionerna m. m.

I detta sammanhang behandlar utskottet motionerna 1982/83:

1609 av Lars Werner m. fl. (vpk) vari – med hänvisning till motion 1982/83:1605 – föreslås

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen sagts om ökade resurser för kronofogdemyndigheterna inom det ekonomiska brottslighetsområdet,

2. att riksdagen beslutar att med ändring i proposition 1982/83:100 bil. 9 punkt B 3 till kronofogdemyndigheterna anvisa ett med 7 282 000 kr. i förhållande till regeringens förslag förhöjt anslag.

3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen sagts om utökning av registerverksamheten.

2090 av Kerstin Andersson (c) vari hemställs att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att frågan om indragning av kronofogdedistrikt m. m. enligt budgetpropositionens förslag för närvarande inte bör aktualiseras,

2103 av Inga-Britt Johansson och Lisbet Calner (båda s) vari, såvitt nu är i fråga, hemställs att riksdagen hos regeringen hemställer om en systematiserad försöksverksamhet inom ramen för tilldelade resurser med handläggargutbildning för assistentpersonal inom den lokala och regionala skatteförvaltningen,

2104 av Inga-Britt Johansson och Lisbet Calner (båda s) vari, såvitt nu är i fråga, hemställs att riksdagen hos regeringen anhåller om en utredning som skyndsamt kartlägger och analyserar behovet av särskilda rekryteringsresurser inom skatteförvaltningen.

Skatteutskottet har yttrat sig över motionerna. Yttrandet har som bilaga (bil. 1) fogats till betänkandet CU 1982/83:23.

3 Utskottet

3.1 Lokala skattemyndigheterna

I två motioner, 2103 (s) och 2104 (s), tas upp frågor som berör verksamheten inom skatteförvaltningen – länsstyrelsernas skatteavdelningar och lokala skattemyndigheterna.

I motion 2103 behandlas frågan om handläggaruutbildningen inom skatteförvaltningen och i motion 2104 frågan om särskilda rekryteringsresurser inom skatteförvaltningen. Såvitt motionerna berör länsstyrelsernas skatteavdelningar har de behandlats i föregående betänkande (CU 1982/83:23). Utskottet har mot bakgrund av pågående och förväntade utredningar samt med beaktande av den nuvarande utformningen av utbildningsverksamheten avstyrkt motionerna.

Utskottet gör samma bedömning såvitt avser vad i motionerna anförts och föreslagits beträffande lokala skattemyndigheterna. Motionerna 2103 (s) och 2104 (s) avstyrks sålunda.

Vad i budgetpropositionen anförts om anslag m. m. till lokala skattemyndigheterna har inte givit utskottet anledning till erinran eller särskilt uttalande.

3.2 Kronofogdemyndigheterna

I yrkande I i motion 1609 (vpk) föreslås riksdagen ge regeringen till känna vad i motion 1605 (vpk) anförts om ökade resurser för kronofogdemyndigheterna avseende insatser mot den ekonomiska brottsligheten. I den sistnämnda motionen anförts att en offensiv satsning på kronofogdemyndigheterna sannolikt ger tiofalt igen.

Utskottet vill erinra om vad i budgetpropositionen anförts om utformningen av indrivningsverksamhet. Finansministern erinrar om (bil. 9 s. 42) att riksdagen tidigare beslutat att samtliga kronofogdemyndigheter under budgetåret 1983/84 skall få tillgång till ADB-stöd (REX). Vidare betonas vikten av att effektivisera indrivning i fråga om gäldenärer med stora restförda belopp. Myndigheterna i storstadslänen har sedan några år arbetsgrupper för bekämpande av den ekonomiska brottsligheten. En förstärkning av denna verksamhet förordas i budgetpropositionen. Andra myndigheter har tilldelats medel för anlitande av ekonomisk expertis. I budgetpropositionen föreslås att även denna senare verksamhet byggs ut. Ytterligare 12 kronofogdemyndigheter avses få medel för anlitande av ekonomisk expertis. Slutligen bör erinras om att kommissionen mot ekonomisk brottslighet har i uppdrag att överväga en lämplig resursfördelning mellan myndigheterna.

Som framgår av det ovan anförda har kronofogdemyndigheterna under senare år erhållit inte obetydliga resurser i kampen mot den ekonomiska brottsligheten. Även för nästa budgetår har medel beräknats i avsikt att

åstadkomma en effektivare indrivning. Utskottet är inte berett att nu förorda en ytterligare ökning av dessa resurser.

Mot bakgrund av vad ovan anförts avstyrker utskottet motion 1609 (vpk) yrkande 1.

Vad härefter gäller yrkande 3 i motion 1609 (vpk) om en utökning av registerverksamheten hos kronofogdemyndigheterna har frågan, som motionärerna påpekat, tagits upp av skatteindrivningsutredningen. Enligt vad som framgår av skatteutskottets yttrande (fogat som bilaga till betänkandet CU 1982/83:23) har utredningen nyligen i en framställning till regeringen (finansdepartementet) anhållit om resurser för en särskild utredning av sådana registerfrågor som avses i motionen. Framställningen jämte en av utredningen upprättad promemoria angående kronofogdarnas ADB-stöd vid registerforskning kommer att remissbehandlas och därefter prövas av regeringen. Någon åtgärd med anledning av motionsyrkandet är därför enligt skatteutskottet inte påkallad.

Civilutskottet delar denna uppfattning. Motion 1609 (vpk) yrkande 3 avstyrks.

Anslag till kronofogdemyndigheterna har beräknats med utgångspunkt från det s. k. huvudförslaget, dvs. ett pris- och löneomräknat anslag för budgetåret 1982/83 minskat med 2 %. Skatteutskottet har yttrat sig även över frågan om anslag till kronofogdemyndigheterna m. m.

Skatteutskottet betonar vikten av att kronofogdemyndigheterna erhåller tillräckliga medel för att sköta indrivningsverksamheten effektivt. Detta gäller enligt skatteutskottet särskilt i nuvarande ansträngda budgetläge med stora underskott.

I den mån besparingsåtgärder på indrivningsområdet över huvud taget anses nödvändiga bör dessa enligt skatteutskottets mening sättas in på ett sådant sätt att det samlade indrivningsresultatet inte försämras. Befintliga resurser bör i första hand användas för att effektivisera indrivningen hos gäldenärer med stora restförda skatter.

Civilutskottet delar skatteutskottets uppfattning om indrivningsverksamhetens utformning och omfattning m. m. Liksom skatteutskottet anser civilutskottet sig kunna biträda förslaget i budgetpropositionen om anslags-tilldelningen m. m. för nästa budgetår. Även civilutskottet finner det viktigt att regeringen uppmärksamhet följer frågan om kronofogdemyndigheternas anslagsbehov och resursanvändning. Det nu anförda innebär att utskottet avstyrker motion 1609 (vpk) yrkande 2 om förhöjt anslag.

I sitt remissvar över länsstyrelsernas anslagsframställningar avseende kronofogdemyndigheterna anför riksskatteverket att det s. k. huvudalternativet innebär en minskning med 63 årsarbetskrafter för nästa budgetår. Verket befarar att besparingarna under de följande fyra budgetåren kommer att innebära negativa effekter. Som exempel på möjligheter att på längre sikt göra besparingar utan de negativa konsekvenserna bl. a. i form av sämre indrivningsresultat nämner verket t. ex. sammanslagning av vissa mindre

kronofogdemyndigheter. Finansministern anser det möjligt att åstadkomma en ytterligare höjning av effektiviteten genom att genomföra de av verket föreslagna åtgärderna, t. ex. sammanläggning av mindre distrikt. Något förslag i frågan föreläggs emellertid nu inte riksdagen.

I motion 2090 (c) hemställs att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att frågan om indragning av kronofogdedistrikt m. m. enligt budgetpropositionens förslag f. n. inte bör aktualiseras. Som framgått ovan har riksdagen inte förelagts något förslag i frågan. Redan på denna grund avstyrker utskottet motionen.

Därutöver vill utskottet anföra följande. Riksskatteverket har uppdragit åt en projektgrupp att göra en översyn av indelningen i kronofogdedistrikt och lämna därav föranledda förslag till organisation m. m. av myndigheterna. Projektgruppen biträds av en referensgrupp i vilken ingår representanter för de anställda vid myndigheterna och för berörda personalorganisationer.

Enligt vad utskottet erfarit kommer projektgruppen att lämna sitt förslag senare under våren. Därefter kommer frågan att behandlas i RSV:s styrelse.

Utskottet utgår från att frågan om större förändringar i distriktsindelningen kommer att underställas riksdagen på samma sätt som skedde när den nu aktuella indelningen beslöts (se CU 1977/78:26).

Indelningen i kronofogdedistrikt har i riksdagen tagits upp i en interpellation och tre frågor till finansministern. Dessa avses besvaras måndagen den 2 maj 1983.

3.3 Hemställan

Utskottet hemställer

1. beträffande *utbildning inom lokala skattemyndigheterna* att riksdagen avslår motion 1982/83:2103 såvitt nu är i fråga,
2. beträffande *rekryteringen till lokala skattemyndigheterna* att riksdagen avslår motion 1982/83:2104 såvitt nu är i fråga,
3. beträffande *anslag till lokala skattemyndigheterna* att riksdagen under sjunde huvudtiteln till *Lokala skattemyndigheterna* för budgetåret 1983/84 anvisar ett förslagsanslag av 704 382 000 kr.,
4. beträffande *vissa ökade resurser för kronofogdemyndigheterna* att riksdagen avslår motion 1982/83:1609 yrkande 1,
5. beträffande *utökning av registerverksamheten vid kronofogdemyndigheterna* att riksdagen avslår motion 1982/83:1609 yrkande 3,
6. beträffande *anslag till kronofogdemyndigheterna* att riksdagen med bifall till regeringens förslag och med avslag på motion 1982/83:1609 yrkande 2 under sjunde huvudtiteln till *Krono-*

fogdemyndigheterna för budgetåret 1983/84 anvisar ett förslagsanslag av 500 208 000 kr.,

7. beträffande *indragning av kronofogdedistrikt* att riksdagen avslår motion 1982/83:2090.

Stockholm den 7 april 1983

På civilutskottets vägnar

KJELL A. MATTSSON

Närvarande: Kjell A. Mattsson (c), Oskar Lindkvist (s), Rolf Dahlberg (m), Thure Jadestig (s), Knut Billing (m), Magnus Persson (s), Bertil Danielsson (m), Birgitta Hambraeus (c), Per Olof Håkansson (s), Lennart Nilsson (s), Margareta Gard (m), Kerstin Ekman (fp), Tore Claeson (vpk), Margareta Palmqvist (s) och Rune Evensson (s).

Reservationer

1. Vissa ökade resurser för kronofogdemyndigheterna

Tore Claeson (vpk) anser att

dels den del av utskottets betänkande som på s. 2 börjar "Utskottet vill" och på s. 3 slutar "motion 1609 (vpk) yrkande 1" bort lyda:

Av budgetpropositionen (bil. 9 s. 42) framgår att statsverkets fordringar avseende allmänna mål, dvs. skatter, allmänna avgifter samt böter, stigit från 5 miljarder kronor 1977 till 9,8 miljarder kronor 1981. År 1982 uppgick det oredovisade beloppet till 11,3 miljarder kronor. Därav inlevererades 23,4 %.

Som anförs i motion 1605 (vpk) finns goda skäl för ytterligare satsningar på kronofogdemyndigheterna. Ökade resurser skulle ge den ekonomiska brottsligheten mindre spelrum och förmodligen bidra till att det inlevererade beloppet ökades i förhållande till vad som nu sker. Skilda åtgärder har vidtagits för att uppnå ett effektivare indrivningsförfarande, bl. a. kommer samtliga kronofogdemyndigheter under nästa år att få tillgång till ADB-stöd. Detta kommer troligen att innebära ett högre uppdebiterat belopp än f. n. Det finns skäl att tilldela myndigheterna ökade resurser i kampen mot den ekonomiska brottsligheten och för att få till stånd en större andel inlevererat belopp än f. n.

Utskottet tillstyrker motion 1609 (vpk) yrkande 1 och föreslår att riksdagen genom ett tillkännagivande till regeringen ger sin anslutning till vad i motionen förordats. Anslagsfrågan behandlas nedan.

dels utskottet under 4 bort hemställa

4. beträffande *vissa ökade resurser för kronofogdemyndigheterna* att riksdagen med bifall till motion 1982/83:1609 yrkande 1 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

2. Anslag till kronofogdemyndigheterna

Tore Claeson (vpk) anser att

dels den del av utskottets yttrande på s. 3 som börjar "Civilutskottet delar skatteutskottets" och slutar "förhöjt anslag" bort lyda:

Utskottet har ovan uttalat sig för ökade resurser i kampen mot den ekonomiska brottsligheten och för att uppnå en ökning av inlevererat belopp. Det finns sålunda goda motiv för att tilldela kronofogdemyndigheterna anslag för nästa budgetår i enlighet med länsstyrelsernas äskanden, vilket innebär en ökning med 7 282 000 kr. i förhållande till regeringens förslag.

I motion 1609 (vpk) yrkande 2 föreslås en anslagsberäkning i enlighet med länsstyrelsernas äskanden. Med hänvisning till det ovan anförda tillstyrks motionsyrkandet.

dels utskottet under 6 bort hemställa

6. beträffande *anslag till kronofogdemyndigheterna* att riksdagen med bifall till motion 1982/83:1609 yrkande 2 och med anledning av regeringens förslag under sjunde huvudtiteln till *Kronofogdemyndigheterna* för budgetåret 1983/84 anvisar ett förslagsanslag av 507 490 000 kr,

3. Indragning av kronofogdedistrikt

Kjell A. Mattsson (c), Birgitta Hambræus (c) och Tore Claeson (vpk) anser att

dels den del av utskottets betänkande på s. 4 som börjar "I motion" och slutar "den 2 maj 1983" bort lyda:

Riksdagen godkände år 1978 på förslag av ett enligt civilutskott ett regeringsförslag beträffande indelningen av landet i kronofogdedistrikt (CU 1977/78:26). Flera utredningar hade under 1970-talet utrett frågan om indelningen i kronofogdedistrikt. Riksdagens ovannämnda beslut utgick från att den dåvarande indelningen i kronofogdedistrikt skulle behållas. Antalet distrikt är f. n. 81. Riksdagsbeslutet om en oförändrad indelning utgick från värdet av en decentraliserad förvaltning och bästa möjliga service åt medborgarna med beaktande av regional- och sysselsättningspolitiska synpunkter. Ett ytterligare motiv för att behålla antalet distrikt var att de mindre kronofogdedistrikten visar goda indrivningsresultat.

Utskottet har förståelse för att olika möjligheter att åstadkomma

besparingar inom statsförvaltningen tas till vara. Utskottet vill emellertid som sin mening framhålla att någon större förändring i kronofogdedistriktindelningen inte bör göras och att de principer för denna indelning som riksdagen tidigare enhälligt ställt sig bakom i allt väsentligt bör gälla även i fortsättningen. Utskottet delar den i motion 2090 (c) framförda uppfattningen att de mindre kronofogdemyndigheterna bör finnas kvar.

Enligt utskottets uppfattning är den nuvarande distriktsindelningen i stort sett lämplig. Något förslag om en genomgripande förändring bör sålunda inte föreläggas riksdagen.

Vad utskottet nu anfört bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

dels utskottet under 7 bort hemställa

7. beträffande *indragning av kronofogdedistrikt* att riksdagen med anledning av motion 1982/83:2090 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört.

Särskilt yttrande

Utökning av registerverksamheten vid kronofogdemyndigheterna

Tore Claeson (vpk) anför:

I motion 1609 (vpk) yrkande 3 behandlas frågan om utökning av registerverksamheten. Motiveringen till yrkandet finns i motion 1605 (vpk). I sistnämnda motion anføres att skatteindrivningsutredningen överväger om inte registreringen i exekutionsväsendets ADB-system borde utvidgas med ett spaningsregister och med ett konkurs- och näringsförbudsregister.

Utskottet anför att utredningen i en framställning till regeringen anhållit om resurser för en särskild utredning av sådana registerfrågor som avses i motionen. Mot bakgrund härav har jag avstått från att yrka bifall till motionsyrkandet. Jag förutsätter därvid att utredningens framställning får en positiv behandling och att registerfrågan skyndsamt övervägs av utredningen.

